

P R E S S E R V I S

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS
BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578
Cek. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank
SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista
Newspaper cutting
СТУДЕНТСКИ ЗВОР
Скопје
10 XII. 1967

МЕГУ УСТАНОВИТЕ што дејствуваат во областа на нашиот ликовен живот се како со своите повеќестрани активности се издвојува Музејот на современата уметност во Скопје. Основан пред четири години како резултат на меѓународната солидарност на ликовните уметници од целиот свет, овој музеј веќе израсна во навистина значајна уметничка установа, која се афирмира не само со постојаните грижи за чување на подарените дела, туку и со интензивната приредувачка и издавачка дејност. Оваа установа несомнено веќе е еден од најзначајните фактори во изградувањето на ликовната култура кај нас и во изучувањето и прикажувањето на движената во современата ликовна и применета уметност кај нас и во светот.

Како се роди Музејот

Веднаш по катастрофалниот земјотрес во 1963 година редица уметници од Југославија и надвор од неа изразија желба да му подарат на постраданиот град свои уметнички творби. И набргу потоа започнаа да пристигнуваат драгоцените подароци. Тоа беше повод да се формира Иницијативниот одбор за основање на Музејот, во кој влегаа истакнати личности од југословенскиот научен културен и општествен живот. Иницијативниот одбор постојано ја следеше акцијата за подарување на уметнички дела, која се повеќе добиваше светски размери. На Конгресот на Меѓународното здружение на пластичните уметници, што беше одржан во Њујорк во октомври 1963 година, донесена е одлука за уплатување апел до сите ликовни уметници во светот да

З Г Н Н

ХРОНОЛОГИЈА НА ЕДЕН РАСТЕЖ

Ку

★ МУЗЕЈОТ НА СОВРЕМЕНАТА УМЕТНОСТ ВО СКОПЈЕ СТАНА ЗНАЧАЕН ФАКТОР ВО ИЗГРАДУВАЊЕТО НА ЛИКОВНАТА КУЛТУРА КАЈ НАС

ја исказаша својата солидарност кон Скопје подарувајќи му свои дела.

Проучувајќи ги најпогодните форми за долготрајно и што поосмислено користење на подароците Иницијативниот одбор веќе беше зафатен и со подготвувањето на програма за работата и физиономијата на установата што требаше да се роди. Некаде во февруари 1964 година беше донесена и дефинитивната одлука за основање Музеј на современата уметност во Скопје.

Треба да спомнеме дека и пред тоа се чувствуваше потреба од една таква институција, од еден храм на современата ликовна уметност, зашто размерите на ликовниот живот во Скопје се повеќе се ширеа како резултат на присуството на стотина уметници и ликовни педагози постојано настанети во овој град.

Единствена колекција во земјата

Така се роди и започна да расне една уметничка установа која набргу си го најде своето место и ги дефинира своите задачи во општите движења на културниот живот. Тој растеж продолжува и денеска главно преку залемувањето на колекцијата на подарените дела. Музејот постојано уплатува писма и други материјали до истакнати уметници од целиот свет, а истовремено за неговата афирмација се прават напори и преку уметничките здруженија во низа странски земји. Се настојува дарителите да го чувствуваат растежот на Музејот како свое дело. Контактите со дарителите секогаш се редовни, а Музејот повремено организира и нивни изложби и заради комплетирање на колекцијата откупува нови дела по мошне пополовни услови.

Ликовниот фонд на Музејот на современата уметност сега го сочинуваат околу 2.000 експонати, од кои преку 1.500 се подарени дела од наши и странски уметници. Можеме да речеме дека оваа импозантна колекција е единствена во нашата земја од аспект на разновидноста на застапените дела и автори, поради што и нејзиното презентирање на по-времени колективни и самостојни изложби ги проширува нашите сознанија за она што на ликовен план се случува и во светските ликовни центри.

Активностите се повеќе се простируваат

Чувањето на подарените дела и на откупените експонати приредувачката дејност не се единствените активности на Музејот. Попсебно треба да се подвлече тоа што оваа ус-

танова се јави и како организатор на изложби на македонски уметници врз повеќе странски галерији, отворајќи со тоа пошироки можности за афирмација на националната ликовна уметност на меѓународен план.

Од друга страна, Музејот издава и разновидни публикации: билтени и каталоги на неколку јазици со црно-бели и колор репродукции. Неговите соработници систематски ја собираат и обработуваат и најразновидата документација за југословенската и странската современа уметност, правејќи ја со тоа достапна за научна работа. Посебна грижа и се посветува и на обработката на обемната колекција, на нејзиното одржување и систематско дополнување, особено на делот посветен на современата македонска ликовна уметност.

Наскоро и нова зграда

Огромниот ликовен фонд и дејностите веќе императивно го налагаат решавањето на проблемот на просториите на оваа установа. Треба да спомнеме дека уште Иницијативниот одбор ја проучуваше проблематиката во врска со изградба на нова зграда. Одборот заклучи дека зградата е неопходна потреба, поради што врз основа на сестрани проучувања беше изготвена и градежна програма. Во 1964 година се појави можноста Полската влада да му подари на Скопје еден проект за изградба на една културна установа. Градското собрание на Скопје во договор со полскиот инженер Адолф Циборовски одлучи тој проект да биде за идната зграда на Музејот на современата уметност. Врз основа на градежната програма, што ја подготвила наша и полски стручњаци, Сојузот на голските архитекти со средства од Полската влада распиша национален конкурс за овој проект. На конкурсот учествуваа околу 90 предлог — проекти, од кои беше избран еден, чии автори се тројца еминентни полски архитекти.

Сите конкурсни и наградени материјали беа презентирани на една изложба во Скопје во јуни минатата година, а првонаградениот проект стана предмет на посебни проучувања.

Проектот за нова зграда на Музејот на современата уметност во Скопје веќе е готов и веројатно деновиве ќе пристигне од Полска, а во почетокот на идната година несомнено ќе започне и неговото реализације. Со тоа ќе биде задоволена една императивна потреба и ќе бидат создадени многу поволнi услови за натамошната работа на Музејот.

